Újpest-Belsőváros

2008. 04. 06.

Loránt Gábor

Kesergés a templom pusztulása miatt

Olvasandó (lectio): Zsolt 74

Alapige (textus): Zsolt 74,2-3; 9; 12; 21

Ászáf tanítóköltemény e. Miért vetettél el, Istenem, oly régóta, miért lángol haragod legelőd nyája ellen? ***Gondolj gyülekezetedre, amelyet hajdan létrehoztál, örökségedre, a néptörzsre, amelyet megváltottál, a Sion hegyére, amelyen laktál! Irányítsd lépteidet a régi romokra! Szentélyedben az ellenség mindent lerombolt!*** *Ellenségeid ordítoztak kijelentésed helyén, és kitűzték ott jelvényeiket. Olyanok voltak, mint akik a sűrű fák közt fejszét emelnek magasra. Még faragványait is mind összetörték fejszékkel és baltákkal. Lángba borították szent helyedet, porig alázták neved hajlékát. Igázzuk le őket egészen! - mondták magukban, és fölperzselték az országban Isten minden hajlékát.* ***Jeleket nem látunk, próféta nincs többé, és senki sem tudja, meddig tart ez még?*** *Isten, meddig gyalázhat az ellenfél? Örökké csúfolhatja nevedet az ellenség? Miért tartod vissza kezedet? Emeld föl jobbodat, végezz velük!* ***De Isten a királyom kezdettől fogva, aki szabadító tetteket vitt véghez a földön.*** *Te szorítottad vissza erőddel a tengert, te törted össze a tengeri szörnyek fejét. Te zúztad szét a Leviátán fejeit, és a puszta népének adtad eledelül. Te fakasztottál forrást és patakot, te szárítottál ki bővizű folyókat. Tiéd a nappal, az éjjel is tiéd, te tetted helyükre a csillagokat s a napot. Te szabtad meg a föld minden határát, te alkottál nyarat és telet. Erre emlékezz, URam, mert ellenség gyaláz, és bolond nép csúfolja nevedet. Ne dobd oda gerlicédet a vadaknak, nyomorultjaid életéről ne feledkezz el végképp! Tekints szövetségedre, mert erőszakkal vannak tele az ország legeldugottabb helyei is!* ***Ne maradjon meggyalázva az elnyomott, dicsérje nevedet a nyomorult és a szegény!*** *Szállj perbe, perelj, Istenem! Gondold meg, hogy a bolond mennyire gyaláz téged szüntelen! Ne felejtsd el ellenségeid hangját, támadóid egyre növekvő zajongását!*

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk! Áldunk Téged azért, mert Tiéd a hatalom és az erő! Te vagy az egyetlen, Aki építeni tudsz a régi romokon, Aki a szétdúlt templom helyett Lelked által templomodat a mi szívünkbe helyezed, ha hiszünk. Elébed hozzuk életünk romjait: családjaink, egyházaink, hazánk csődjeit és romjait. Tekints le ránk, szabadíts meg minket a gonosztól. Tebenned bízunk eleitől fogva! Hozd el a Te szabadításodnak idejét, ó, Uram! Hisszük, hogy betöltheted szükségeinket, meggyógyíthatod bajainkat. Kérünk, légy itt, közöttünk Lelked által, erővel és hatalommal, hogy a Te színed elől mindnyájan megelégítve térhessünk haza!

Ámen.

Isten **bűnbocsátó kegyelmének** hirdetése:

URam, ne feddj meg haragodban, ne ostorozz indulatodban! Kegyelmezz, URam, mert elcsüggedtem, gyógyíts meg, URam, mert reszketnek tagjaim! (Zsolt 6,2-3)

Igehirdetés

Kedves Testvérek!

Amikor valamilyen bajt, betegséget fedezünk fel a szervezetünkben, orvoshoz fordulunk. Elmegyünk a háziorvoshoz, elmondjuk a tüneteket. Az orvos megvizsgál, esetleg valamilyen vizsgálatokat elvégeztet velünk (vérvételt vagy egyéb vizsgálatokat); majd diagnózist állít fel, és végül gyógymódot ajánl.

Valamilyen ehhez hasonló sorrendet láthatunk az Igében is. A zsoltáros Ászáf először Istenhez, az Áldott Orvoshoz fordul, leírja a tüneteket, majd újra csak Istentől várja a gyógymódot, a kiutat, a megoldást.

Keressük meg ilyen formában az Ige üzenetét!

1 Az első, a legelső lépés tehát az **Istenhez fordulás**. „*Miért vetettél el, Istenem, oly régóta, miért lángol haragod legelőd nyája ellen? Gondolj gyülekezetedre, amelyet hajdan létrehoztál, örökségedre, a néptörzsre, amelyet megváltottál, a Sion hegyére, amelyen laktál! Irányítsd lépteidet a régi romokra!”*

A baj oka Isten nevelő szándékú feddése, azaz <u>haragja népe iránt</u>. De nem bosszuló harag ez, hanem <u>nevelő szándékú</u>, ez talán a legfontosabb, amit ne felejtsünk el! Mert Isten népéről van szó. Nagyon sok kifejezést

használ a zsoltáros, hogy leírja, és a szívünkbe vésse, hogy kikről is szól ez az Ige. Így mondja, hogy „legelőd nyája”, aztán így, hogy „gyülekezeted”, majd így, hogy „örökséged”, „a megváltott néptörzs”, „a Sion mint Isten lakóhelye”. Olyan sokféleképpen írja körül, hogy Isten népéről beszél, őróluk van szó. Ezért fordulhat oda Ászáf a nép képviselőjeként a haragvó Istenhez mégis bizalommal. Mint ahogy sokszor elő szokott fordulni, hogy az édesapa által megvert kisgyermek vigasztalásként ugyancsak az édesapjához fut. Odasimul, mert tudja, hogy rossz fát tett a tűzre, tudja, hogy jogos volt a verés, de a vigasztalást ugyanattól várja, akitől elszenvedte a feddést.

Pál apostol is azt mondja: „*Tudjuk pedig, hogy azoknak, a kik Istent szeretik, minden javokra van, mint a kik az ő végzése szerint* elhívottak *(hivatalosak)* (Róm 8,28; Károli ford.). Akik Istent szeretik, azoknak minden a javukra van! Bármi legyen is az a „minden”.

Kedves Testvérek! Ha Isten gyermekei, azaz Jézus Krisztus megváltottjai vagyunk, akik szeretjük Istent, akkor minden a javunkra válik! A baj, a betegség, a nyomorúság, a szomorúság, minden! Mert Isten nem azért hozza ránk a bajt és a nyomorúságot, hogy elpusztítson bennünket végképp, vagy a kórhozatba taszítson bennünket, hanem azért, hogy ezáltal is tanuljunk, ezáltal is még inkább Hozzá forduljunk, hozzá szaladjunk, és Neki mondjuk el bajainkat és nyomorúságainkat.

Ezért látjuk, hogy amikor kesergés hangzik el a templom pusztulása miatt, ahogyan a zsoltár feliratában látjuk, akkor nem ezzel a kesergéssel kezdődik a zsoltár, hanem az Istenhez fordulással.

2 A második: a **tünetek leírása**. Úgy, ahogyan elmegyünk az orvoshoz, ahogyan odafordulunk az orvoshoz, bizalommal. Legelőször el kell mondanunk, hogy mi is a bajunk. Mit érzünk. Mi az, ami bánt bennünket. Mi az, ami rendellenességet felfedeztünk a szervezetünkben. És így írja le a tüneteket a zsoltáros Ászáf is.

Kétféle tünetről beszél. Az egyik az, hogy a fizikai templom romokban hever. A másik pedig az, hogy – sajnos – a lelki templom is romokban hever.

► **a./** Lássuk tehát először azt, hogy a fizikai templom, azaz a jeruzsálemi templom romokban hever. „*Szentélyedben az ellenség mindent lerombolt! Ellenségeid ordítoztak kijelentésed helyén, és kitűzték ott jelvényeiket. Olyanok voltak, mint akik a sűrű fák közt fejszét emelnek magasra. Még faragványait is mind összetörték fejszékkel és baltákkal. Lángba borították szent helyedet, porig alázták neved hajlékát. Igázzuk le*

őket egészen! - mondták magukban, és fölperzselték az országban Isten minden hajlékát”.

Ezek a sorok leírják az ellenség győzelmét a nép fölött, és ennek során Isten házának a lerombolását. A pusztulás érzékletes, naturális leírása áll előttünk.

Mindez – a történelemből tudjuk, hogy – Kr. e. 586-ban következett be, amikor a babiloni hadsereg Nebukadneccar királlyal az élén elfoglalta Jeruzsálemet: szétverték, majd felgyújtották a templomot, és fogságba hurcolták Júdea népét. Azért mondtam így, hogy a templom elpusztítását egészen naturális módon írja le Ászáf, mert ott érjük utol benne a pusztításnak a *gyönyörűségét*. Hogy még mielőtt felgyújtották volna a templomot, előbb még fejszékkel, baltákkal összetörték a faragványait is. Először szétverték a templomot, és csak utána gyújtották fel.

(Hadd jegyezzem meg, hogy látszólag problémát jelent, hogy ez a zsoltár Ászáf tanítóköltemény, aki Dávid kortársa volt. Éppen a napokban olvassuk az 1Krón-t, ott is olvasunk Ászáfról, aki a dicsőítő zenészeket vezette lévitaként. De amikor azt olvassuk, hogy „Ászáf tanítóköltemény”, ez jelentheti azt is, hogy az ászáfi énekesek egy későbbi tagjáról van szó, tehát arról az énekesről, aki Ászáf utóda, 400 évvel később).

De mindez hogyan vonatkozik ránk?

Kedves Testvérek! Nekünk is vannak bajaink, betegségeink, nyomorúságaink. Ezeknek a leírását láthatjuk itt átvitt értelemben. Hiszen vannak fizikai bajok bennünk, és vannak fizikai bajok a környezetünkben. Testi betegségek, balesetek, vagy olyan – rajunk kívül álló okokból – bekövetkezett bajok, mint gyász, munkahelyi problémák, vagy a munkanélküliség réme, az anyagiak hiánya, amikor nyugdíjasok alig tudják beosztani azt a kevéskét, amijük van. Tele vagyunk bajokkal és nyomorúságokkal a magunk életére nézve is, de hogyha körülnézünk ebben az országban, ez az ország is tele van bajokkal és nyomorúságokkal.

A fizikai templom romokban hever! Ezt a hívő nép érheti úgy, hogy az a hely, ahol nekünk Istent tisztelnünk kell, romokban hever. Pál apostol ír arról, hogy „*testetek, amit Istentől kaptatok, a bennetek levő Szentlélek temploma…*” (1Kor 6,19; vö. 1Kor 3,16-17; 2Kor 6,16). Van, amikor a testünk romokban hever.

Lehet úgy tekinteni a környezetünkre mint templomra, olyan értelemben, ahol felhangozhat általunk az Ige hirdetése, a bizonyságtéttel: családban, munkahelyen, barátok között. De ha ez a környezet romokban hever, akkor bizony még magunk is akadályozva vagyunk, hogy elmondjuk az örömhírt. Ha az ember szíve szomorúsággal van tele, akkor az gyakran elérhet olyan mértéket, hogy már nem hajlandó meghallgatni az

örömhírt. Mert van olyan baj, van olyan betegség, van olyan gyász, amikor az ember szíve vágyik a megoldásra, vágyik a kiútra, vágyik arra, hogy meghalljon valamilyen vigasztaló üzenetet. És van olyan nyomorúság, amikor annyira magunk alatt vagyunk, hogy már csak a bajunkat látjuk, és elfordulunk a vigasztalástól.

► **b./** De amit Ászáf mond, abban nem csak arról van szó, hogy a fizikai templom hever romokban, hanem arról, hogy **a lelki templom is**. „*Jeleket nem látunk, próféta nincs többé, és senki sem tudja, meddig tart ez még?”*

Így is lehet mondani: ez az Isten csendje, az Isten hallgatása. Mert minden időben rendkívül fontos volt a próféták szolgálata. Mert ők nem csak a jövőről tettek kijelentést a Szentlélek által, hanem minden időben figyelmeztették a népet az Úrral való kapcsolat ápolására, az Istennek való engedelmességre. A próféták szolgálata elsősorban nem az volt, hogy a jövőről mondtak valamit, hanem az volt, hogy felhívták a figyelmet a bűnökre. Felhívták a figyelmet a kizsákmányolásra, a visszaélésekre, a testi és lelki bűnökre egyaránt. Felhívták a figyelmet a bálványimádásra, az idegen istenekben való bizakodásra, az önzésre, a szegények jogainak semmibevételére. Felhívták a figyelmet arra, hogyha ez így megy tovább, „ha ilyenek maradtok, akkor jön Isten büntetése”. És csak ilyen értelemben beszéltek a jövőről!

De Ászáf arról ír, hogy nincs többé próféta. Nincs, aki bennünket többé bátorítson és biztasson. Nincs, aki többé bennünket a bűneinkre figyelmeztessen. Nincs többé olyan, aki a jövővel buzdítson a jelenben való istenfélelemre.

Még azt is olvassuk, hogy „jeleket nem látunk”. Egy kicsit félreérthető ez a fordítás, sőt mondhatnám: rossz ez a fordítás, mert minden más fordításban így olvassuk, hogy „*Jeleinket nem látjuk*”, tehát a mi jeleinket nem látjuk. Miről beszél ez? Ez nem arról beszél, hogy Isten valamilyen csodálatos jeleket adna a napban, holdban, csillagokban, a természet járásában, hanem a „jeleink”-en Ászáf érthette az áldozatot, az ünnepek rendjét, mindazt, ami az istentiszteleten történt: a papok áldását, a közbenjárásukat. Mindenesetre valamilyen lelki sivárságról beszél.

Ugyanebből a korból való Jeremiás Siralmainak könyve. Ő is azt írja, hogy „*Királya és vezérei a pogányok közt vannak, ahol nincsen kijelentés, prófétái sem kapnak látomást az ÚRtól. Némán ülnek a földön Sion lányának vénei…*” (JSir 2,9-10). Vagy Ezékiel így szól: „*Egyik baj a másik után jön, egyik hír a másik után érkezik. Látomást keresnek a prófétánál, de hiába; nem tud útbaigazítást adni a pap, sem tanácsot a vén.*”(Ez 7,26).

A lelki templom romokban áll!

Mi is sokszor élünk meg valami hasonló lelkiállapotot. Amikor tanácstalanság tölt el bennünket. Amikor megfáradunk a hitünkben. Amikor kiszikkadt, sivár lelkiállapotba kerülünk. Amikor érvényes ránk nézve, amit Jézus üzen a Jelenések könyvében: „…*de az a panaszom ellened, hogy nincs meg már benned az első szeretet*.” (Jel 2,4) (Károli ford: „…*hogy az első szeretetedet elhagytad*.”)

Mindez, amit idáig mondtam, második pontként – a tünetek leírása: A fizikai templom romokban áll, és a lelki templom romokban hever.

De Ászáf nem áll meg itt. Az ember nem azért megy orvoshoz, hogy csak elmondja a tüneteket, és utána hazamenjen. Hanem azért, mert gyógyulásért kiált az élete.

3 Ez a harmadik fázis ebben a zsoltárban is: ismét **Istenhez fordulás**, **gyógymódért**, **terápiáért**. A kiút, a megoldás: Isten szabadítása, azaz, ha olvassuk az Igét, ezt látjuk benne: haragja a népét pusztító idegen népek ellen. Nálunk így fogalmazhatnánk meg: a Sátán és a bűnök ellen. Ez a zsoltár 10-23. versében szerepel. Ezt most nem olvasom fel újra, hiszen hallották a Testvérek. Csak a 12., 20-21. verset olvasom el ismét: „*De Isten a királyom kezdettől fogva, aki szabadító tetteket vitt véghez a földön”*, amelyben Ászáf leírja a Teremtő csodálatos munkáját, s utána rátér a nép megszabadítására: „*Tekints szövetségedre, mert erőszakkal vannak tele az ország legeldugottabb helyei is! Ne maradjon meggyalázva az elnyomott, dicsérje nevedet a nyomorult és a szegény!”*

A bajok, a problémák oka részben lehet saját bűnünk, részben az Isten által adott próbatétel. De mindkét esetben Istenhez kell fordulnunk, gyógyításért! Istenhez kell fordulnunk megoldásért, hiszen mind a büntetés, mind a próbatétel célja az, hogy Isten megerősítse a hitünket. Megtisztítson bennünket a bűnöktől, a gonoszságtól, és felkészítsen a Neki való nagyobb engedelmességre és az Ő szívből történő dicsőítésére. Hiszen a cél pontosan ez: az Ő dicsőítése: „…*dicsérje nevedet a nyomorult és a szegény!”*

Isten az övéit nem elpusztítani akarja – ahogy mondtam –, hanem helyreállítani, nevelni, felkészíteni az örökkévalóságra. Olyan bizalommal akarja eltölteni a szívünket, hogy jöjjön bármi (öröm vagy bánat, jó vagy rossz, szép napok vagy gonosz napok), a mi Istenbe vetett bizalmunkat semmi ne ingathassa meg. Akár a bűneink miatt van mindez, mert elfordultunk Istentől, és Ő kénytelen bennünket csapásokkal sújtani, hogy visszaforduljunk Hozzá, akár valamilyen próbatételről, ahogyan Péter apostol is írja: „… *a ti megpróbált hitetek, amely sokkal értékesebb a veszendő, de tűzben kipróbált aranynál, Jézus Krisztus megjelenésekor*

méltónak bizonyuljon a dicséretre, dicsőségre és tisztességre" (1Pt 1,7). Mert van, amikor nem a bűneink miatt vannak a nyomorúságok, hanem azért, mert Isten megpróbál bennünket. De nem azért próbál meg, hogy Ő lásson belénk – hiszen Ő mindent lát –, nekünk van szükségünk erre. Úgy, ahogyan Jóbnak is szüksége volt arra, hogy Isten megpróbálja őt, nem is akármilyen csapásokkal. Olyan sokszor hol vannak a mi csapásaink ahhoz képest, amit Jóbnak kellett átélnie. De a mi számunkra is Isten gyakran azért adja – ha nem a bűneink miatt –, hogy bennünket megpróbáljon, hitünket megacélozza, megtisztítsa, s elvezessen bennünket egy olyan bizalomra, amelyet már nem rendíthet meg baj, nyomorúság, baleset, gyász, semmi más.

Isten az övéit nem elpusztítani akarja, hanem helyreállítani, nevelni, felkészíteni az örökkévalóságra.

De kedves Testvérek, fel kell tennem egy kérdést: vajon Isten népéhez tartozunk-e mindannyian? Vajon legelőjének juhai, gyülekezetének tagjai, az Ő öröksége, az Ő megváltottjai vagyunk-e? Mert nem elég Isten létezésében hinni, ahogy Jakab is mondja: „*Te hiszed, hogy egy az Isten. Jól teszed. Az ördögök is hiszik és rettegnek*" (Jak 2,19).

Nekünk nem elég Isten létezésében hinni, hanem meg kell ragadnunk Istennek azt a kegyelmét, amely Jézus Krisztusban jelent meg számunkra! Aki vállalta a földi létet, amikor testté lett érettünk. S mindezt azért vállalta, hogy a golgotai kereszten bűneinket Magára vehesse. Hogyha átadjuk Neki a bűneinket, hogyha elsírjuk Neki azt az állapotunkat, hogy eredeti állapotunkra nézve nem ismerjük Istent… Ha elsírjuk Neki azt a távolságot, ami köztünk és az Atya között van, hogyha megadjuk magunkat az Ő szeretetének, ha befogadjuk Őt a szívünkbe, akkor leszünk Isten gyermekei, legelőjének juhai, gyülekezetének tagjai, az Ő öröksége, az Ő megváltottjai.

Kedves Testvérem! Ha még nem vagy az Úré, fordulj az Úrhoz a megoldásért, mert Nála van a megoldás! De ha igen, akkor jöjjenek bár a bajok, nyomorúságok, a szenvedések, akkor is azért megyünk orvoshoz, hogy ha elmondjuk a tüneteket, állítsa fel a diagnózist, és adjon gyógymódot, amely által meggyógyíthat bennünket.

Ha Isten gyermekei vagyunk, jöjjenek a bajok a nyomorúságok, a gyász, jöjjön akár munkanélküliség vagy egyedül maradás, oda menjünk, az Áldott Orvoshoz, Jézus Krisztushoz. Sírjuk el Neki a bajainkat, s várjuk Tőle a megoldást, a kiutat, mert egyedül csak Ő állíthatja fel az igazi diagnózist, és egyedül csak Ő adhat igazi gyógymódot, a Maga dicsőségére és a mi javunkra!

Ámen.

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk! Hadd hozzuk Eléd a mi bánatainkat, nyomorúságainkat, esetleges gyászunkat. Hadd hozzuk Eléd azt az állapotot, ami oly sokszor jellemzi a mi életünket, testi és lelki téren egyaránt. És oly sokszor jellemzi a mi környezetünket, gyakran gyülekezetünket, gyakran hazánkat, és ezt az egész világot. Urunk! Te is ismered a bajt. Te vagy az Áldott Orvos, az egyetlen igazi gyógyító, Akitől várhatjuk bajainkra a gyógyírt, betegségeinkre a gyógymódot, Akitől várhatjuk a megoldást, a kiutat, Akitől várhatjuk a megváltást, mert hiszen erre van szükségünk. Urunk! Hadd sírjuk el bánatainkat Előtted, és hadd kapaszkodjunk bizalommal Beléd. Hiszen Te annyira szerettél bennünket, hogy egyszülött Fiadat adtad, hogyha *valaki hisz Őbenne, el nem vesszen, hanem örök élete legyen*. Hadd forduljunk így Feléd, talán először. Hadd adjuk meg magunkat végre a Te szeretetednek, kegyelmednek, irgalmadnak, hogy egyszülött Fiadban bűnbocsánatot és örökéletet nyerjünk. És ha már a Te gyermekeid vagyunk, újra és újra hadd forduljunk Hozzád. Hiszen ez a földi élet nem diadalmenet. Ez a földi élet tragikus dolog! Bár vannak jó napok, vannak örömök, és vannak szépségek is a földi életben, de minél tovább élünk, annál inkább meglátjuk, hogy az emberi lét alapvetően tragikus földi szemmel nézve. Mert ha nem lenne más baj, akkor is ott van a halál, a pusztulás. De köszönjük, Urunk, hogy nem kell ennek a földi létnek olyan értelemben tragikusnak lennie, hogy ha Hozzád fordulunk, és Hozzád kiáltunk, akkor Te erőt adsz a nyomorúságok elviselésére, és oly sokszor ki is szabadítasz azokból. Mert akár megszabadítasz, Téged dicsérünk, akár erőt adsz a nyomorúságok elviselésére, akkor is Téged dicsérünk. Mert Tiéd a magasztalás, dicséret, mert Tiéd az erő és a hatalom. Köszönjük ezt Neked, és kérünk, hogy add a szívünkbe mindig a vágyat, és a bizalmat Irántad. Köszönjük, hogy erre akarsz miket elvezetni, és ezért keskeny a keskeny út, mert nem könnyű. Nem olyan út, amelyen sétagalopp az élet, hanem nehézségekkel van tele maga az út is, és olyan könnyű róla letérni, ezért is nehéz. De Urunk, Te vagy Jézus Krisztus *az Út, Igazság és az Élet*, s Rajtad keresztül az Atya színe elé járulhatunk. Így adunk Neked hálát mindenért: az életért, az örömökért és a bánatokért, a fiatalságért és az öregedésért, sőt még a betegségekért, a bajokért, a halálért is. Mert ha a tiéid vagyunk, akkor vallhatjuk Pál apostol szavaival: „Nékem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség”. Így kérünk, hogy bátorítsd meg a szívüket azoknak, akik az elmúlt hetekben álltak meg ravatal mellett. Te adj nekik igazi vigasztalást! Te adj neki élő hitet, reménységet! Te ültesd szívükbe a feltámadás bizonyosságát, hiszen nem ennyi az élet, ami a szemünk előtt van, hanem van folytatás, és a Te oldaladon az a folytatás: az örökkévaló boldogság. Urunk! Így vezess bennünket ebben a földi életben, a színről színre látás felé!